

[Arnth Jensen.]

maa de Folk, der skal bruge vedkommende, have Lov til at tage dem der, hvor de mener, de bedst egnede er.

Men naar det var Ønsket og Forudsætningen, at Konsulenten fremdeles skulde være virkende Lærer, saa følger deraf ogsaa, at Vikaren, som skulde ansættes, skulde være en Medhjælper og ikke en Stedfortræder. Men her er det, at Ministeriet igen har fortolket Loven paa en anden Maade, nemlig saadan, at naar Vikaren er ansat, har Konsulenten ikke andet at gøre ved den Skole, hvor han selv har virket, og hvor han egentlig sidder i Embedet endnu, end ved enhver anden. Naar man saa, som jeg har paavist, giver en almindelig Besøgstilladelse, har man i Virkeligheden gennem de to Fortolkninger banet Vej frem for det, som fra visse Sider, det ved jeg meget godt, ved Lovens Vedtagelse var ønsket, nemlig en overordnet ny Tjenestemandstilling.

Ministerens Forslag er efter vor Formening en yderligere Opfyldelse af dette Ønske, men hertil kan vi ikke være med. Vi indser meget vel de uheldige Forhold, som kan opstaa i de Skolekredse, hvor Amtsskolekonsulenten er hjemmehørende, Forhold, som alene ligger til Grund for De samvirkende Sogneraadforeningers Henvendelse til Ministeren, og vi er rede til at være med til at finde en Vej, hvorved de kan afhjælpes, men vi anser ikke den Vej, som Ministeren foreslaar, for rigtig. Gaar vi den Vej, er der efter vor Mening ikke lang Vej fra Konsulent til Inspektør, og Vejen er banet for en Udvikling af vor Folkeskole, som vi ikke vil række Haand til.

Jeg vil gerne i denne Forbindelse spørge Ministeren, hvad han forstaaer ved den Udtalelse i Bemærkningerne, at den foreslaaede Ordning „vil give Konsulenten mere betryggende Arbejdsforhold“. Disse Linier kan, forekommer det mig, som de staaer skrevet, kun opfattes saadan, at han ikke alene over for Skolerne, altsaa Lærerne, vil være udstyret med mere Myndighed, men ogsaa skal føle sig tryggere over for den Skolemyndighed, Skoledirektionen, hvis Tjener han i Virkeligheden er. Det kan være baade tiltalende og maaske ogsaa praktisk for Skolekonsulenten, men om det er heldigt for Skolens Udvikling i det hele, er et andet Spørgsmaal, og her nærer vi vor store Tvivl.

Jeg vil ogsaa gerne spørge Ministeren, hvordan det forholder sig med en Amtsskolekonsulents Afskedigelse. Efter min Mening indeholder Lovforslaget intet om det, ud

over Ansættelse eller Fratrædelse efter den 2-aarige Prøvetid; men hvis nu en Skoledirektion, efter at Prøvetiden er udløbet og Skolekonsulenten er ansat, finder, at han ikke gør Fyldest i sit Embede og saa indstiller ham til Afskedigelse og Ministeren nægter det, hvad saa? Skal de saa alligevel beholde ham? Eller hvis nu Ministeriet finder ham uegnet, men Skoledirektionen ikke vil indstille ham til Afskedigelse, hvad saa? Og i Tilfælde af at Ministeriet afskediger ham, er han da uden Hensyn til Alder berettiget til Pension, og er han — det vil jeg ogsaa gerne spørge om — underkastet Reglerne i Tilsynsloven §§ 32 og 33, eller er han urørlig, saa snart han er fast ansat? Eller hvis han, som der staaer han kan, selv kræver at fratræde, er det da med Pension efter Tjenestealder eller hvordan? Paa dette Punkt trænger Lovforslaget til en meget klarere Udformning.

Som jeg alt har nævnt, forstaaer vi de Grunde, der har bevirket Henvendelsen fra De samvirkende Sogneraadforeninger, og jeg gentager, at vi er rede til at undersøge, hvorledes Sagen kan ordnes, og med god Vilje fra alle Side tror jeg det kan lykkes uden at gaa en Vej, som efter vor Mening kan indeholde en Fare for Udviklingen i vor Folkeskole. Det er vor Opfattelse, at under de trange økonomiske Kaar, som den private Skole endnu er underkastet, Kaar, som man ogsaa i de seneste Tider ser blive gjort yderligere trange af dens Modstandere de Steder, hvor de har Magten, maa Forholdene af Lovgivningsmagten lægges saaledes til Rette for vor Folkeskole, at Styrelsen fra oven bliver den mindst mulige og Styrelsen fra nedden, altsaa den hjemlige Styrelse, den mest mulige.

Ud fra de Betragtninger har Venstre hidtil deltaget i Lovgivningen om vor Folkeskole, og ud fra de Betragtninger vil vi ogsaa paa saglig Grund deltage i det Udvalgsarbejde, der nu skal følge.

Vesterager: Der skal fra min Side ikke rejses nogen principiel Kritik mod en Revision af visse Dele af vor Skolelovgivning. Vi har foretaget mange vigtige Ændringer paa andre Lovgivningsomraader, og der arbejdes jo ogsaa med Forslag om Ændringer i forskellige Love i denne Rigsdagssamling. Jeg har ved Lejlighed mindet Undervisningsministeren om, at der trængtes til en samlet Gennemgang af vor Skolelovgivning. Men naar vi tvunget af Omstændighederne har faaet forelagt et Par smaa